

לומדים ביחד

התורה כולה על רגל אחת...
מודל "רבי עקיבא" לתיקון האישיות

רציונאל:

דרך ארץ קדמה לתורה. מידות מתוקנות וטובות הן הבסיס לכל תפיסת המוסר והתוכן של היהדות. הבסיס לתורה כולה. ספירת העומר היא התקופה שבין יציאת ישראל ממצרים לבין קבלת התורה בהר סיני. לפני שעם ישראל קיבלו את התורה הם היו צריכים להיות ראויים לכך על ידי תיקום האישיות והמידות שלהם. תלמידי רבי עקיבא שהתיימרו להעביר את התורה לדור הבא לא היו ראויים לכך לא בגלל חכמתם אלא בגלל אישיותם החברתית הלא מתוקנת- לכן מתו כולם ודוקא בתקופה הזו.

תובנות עיקריות:

מה ששנוא עליך לא תעשה לחברך- אישיות מתוקנת וכבוד הדדי זה הבסיס לתורה כולה. אמת הבניין שביד שמאי- ניתן לדבר עליה כרמז של שמאי לאותו הגר, שבגלל שהוא חצוף ומידותיו לא מתוקנות, אין לו בסיס לקבל ולקיים את התורה, וגם לא ללמוד אותה. עומר- פירושו גם קרבן של שעורים, וגם מידה מסויימת [עשירית איפה]. המשמעות- ימי העומר, הם ימים של קרבן ראשית התבואה [ניתן לדבר על כך במשמעות של איפוק, הקרבת התבואה החדשה ורק אחר כך הנאה ממנה]. וימים של מידות- מדידה עצמית, ותיקון עצמי כבסיס לתורה שתגיע בשבועות. הארחות צדיקים מדבר על עבודת הנפש אדם שמודד ושוקל כסף, שצריך לדעת את ערכו ומשקלו כדי להשתמש בו, כך גם בתכונות הנפש, יש למדוד ולהתאים את ההתנהגות למצבים משתנים בחיי האדם. רבי עקיבא זכה להיות הצינור להעברת התורה בדורו. למרות שהתחיל בגיל מופלג [40]. ולמרות שלא ידע קרוא וכתוב ולא נולד למשפחה מיוחסת. אז איך זכה לכך? בגלל אישיותו המתוקנת [שהיה צנוע ומעולה]. תלמידי רבי עקיבא לא המשיכו בדרך זו, הם היו "קבלנים" של ידע ועמל ולא של אנושיות מתוקנת ומכבדת. לכן מתו בפרק זמן קצר לפני חג השבועות. ולכן דוקא רבי עקיבא הוא שתבע את הכלל הגדול: ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה- זה מה שמחזיק את כל התורה.

דגשים ללימוד המקורות, ליחידות הפתיחה והסיכום:

הביטוי "עבודת המידות" זר מאד אצל אלו שאינם דתיים. במקומו יש לאמץ את המושג "תיקון האישיות", או "עבודה עצמית" וכו'. [למרות שהיחידה היא בידוק הזדמנות להכיר את הנושא- חשוב לתווך אותו לשפה ולעולם המושגים שלהם]. יש לצפות לשאלות כמו- "אז איך יש כאלה שמתיימרים לייצג את התורה והם מתנהגים בשפל מוסרי גדול?" [רב ראשי שישב בכלא, רבנים שנחשדו במעשים לא טובים וכו']. השאלות במקום! עם זאת המסר שיש להעביר הוא: "אלוקים יותר גדול מכל הנציגים שלו [לכאורה] בעולם הזה". כשם שחוסר מוסריות של ניצב במשטרה לא ימנעו מאדם לחייג למוקד 100. ורופא רשולן לא ימנע מאדם ללכת לבית חולים לרופאים אחרים, כך גם כאן.